

Sygnatura akt II C 913/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 września 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi II Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR K. T.

Protokolant staż. J. P.

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2017 roku w Łodzi

sprawy w powództwa E. O.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę (...),20 (dziewiętnaście tysięcy dziewięćset pięćdziesiąt osiem 20/100) złotych z odsetkami: ustawowymi od dnia 6 listopada 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę (...) (tysiąc trzysta trzydzieści sześć) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;
4. obciąża, tytułem opłaty od pozwu, której nie miała obowiązku uiścić powódka oraz tytułem tymczasowo wyłożonych wydatków, na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego dla Łodzi- Widzewa w Łodzi:
 - a) powódkę kwotą 396,61 (trzysta dziewięćdziesiąt sześć 61/100) złotych, którą ściągnąć z kwoty zasądzonej w punkcie 1. wyroku;
 - b) pozwanego kwotą 1690,78 (tysiąc sześćset dziewięćdziesiąt 78/100) złotych.

Sygnatura akt II C 913 /14

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w dniu 02 grudnia 2014 roku, E. O., reprezentowana przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, domagała się zasądzenia od Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. kwot: 20000 zł tytułem zadośćuczynienia, 3876 zł tytułem odszkodowania za zwiększone potrzeby z tytułu opieki osób trzecich (34 dni x 12 godzin dziennie x 9,50 zł/h), 600 zł tytułem odszkodowania za zwiększone potrzeby z tytułu kosztów leczenia, wraz z ustawowymi odsetkami od wszystkich tych kwot od dnia 06 listopada 2014 roku do dnia zapłaty w związku z wypadkiem, jakiemu uległa w dniu 22 stycznia 2014 roku. Nadto, żądała zwrotu kosztów postępowania. Wskazano, że na koszty leczenia składają się zastrzyki przeciwbólowe w kwocie około 300 zł i koszt ich wykonywania przez pielęgniarkę w kwocie 300 zł.

(pozew k. 2-15, pełnomocnictwo k. 19)

W odpowiedzi na pozew pozwany, reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Kwestionował zasadę swojej odpowiedzialności

za przedmiotowe zdarzenie podnosząc, iż nie potwierdza, aby udzielał ochrony ubezpieczeniowej Administracji (...) sp. z o.o. w dacie wypadku. Podniósł, iż w dacie wypadku Wspólnota miała zawartą umowę z profesjonalnym podmiotem trudniącym się oczyszczaniem i konserwacją terenu w okresie zimowym. Powódka nie udowodnia miejsca powstania szkody, oraz aby zachowanie ubezpieczonego było zawinione. Z ostrożności procesowej kwestionował wysokość dochodzonego roszczenia i termin, od jakiego powódka domaga się odsetek (w zakresie odsetek) wskazując, że należą się one od wyrokowania.

(odpowiedź na pozew k. 61-66, pełnomocnictwo i odpis z KRS pozwanego k. 67-74)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 22 stycznia 2014 roku w Ł., około godziny 14.00, E. O. idąc chodnikiem przy ulicy (...) w Ł. na wysokości szczytu bloku numer 18, na zakręcie chodnika, poślizgnęła się na oblodzonej, nieposypanej nawierzchni i upadła na pośladki. Powódka nie mogła samodzielnie się podnieść. Po kilku minutach przypadkowi przechodnie pomogli powódce wstać i zaprowadzili ją do bloku przy ulicy (...), gdzie powódka mieszka z małżeństwem D..

(zeznania świadków: J. D. zapis rozprawy od 00:10:22 oraz k. 231, B. D. zapis rozprawy od 00:26:05 oraz k. 231-232, zeznania powódki zapis rozprawy od 00:46:13 oraz k. 233)

W chwili wypadku był mroźny dzień, zalegał wcześniejszy lód, nie było opadów. Po upadku powódki jakiś pracownik skuł ten lód.

(zeznania świadków: J. D. zapis rozprawy od 00:10:22 oraz k. 231, B. D. zapis rozprawy od 00:26:05 oraz k. 231-232)

Powódka nie mogła stać. Państwo D. wezwali karetkę pogotowia, która zawiozła powódkę na Oddział (...) im. M. K. w Ł., gdzie przebywała do dnia 23 stycznia 2014 roku. Powódka została wypisana z zaleceniem fotelowo-łóżkowego trybu życia, stopniowej pionizacji i chodzenia w miarę tolerancji bólu. Zalecono 20 ampułek C. 40 mg oraz Z. w razie bólu.

(dokumentacja medyczna k. 22, k. 30- 32, k. 36, 38v-39)

Powódka przez 6 tygodni leżała w łóżku. Potem stopniowo wstawała, chodziła przy pomocy kul głównie do toalety. Powódka podjęła leczenie w (...). Z powodu złej tolerancji Z. przyjmowała przeciwbólowy O.. Odczuwała dyskomfort w lewej pachwinie. Następnie bóle okolicy pachwiny i talerzy biodrowych obustronnie. Ortopeda, z powodu skrócenia o 1,5 cm prawej kończyny dolnej zalecił noszenie wyrównania do obuwia. W kwietniu 2014 roku powódka odczuwała silne bóle w okolicy prawego pośladka z uczuciem drętwienia i promieniowaniem do prawego kolana. Powódka została skierowana na leczenie do poradni neurologicznej. Zalecono iniekcje z M.- 10 ampułek i 3 ampułki M.. Z powodu nasilenia dolegliwości bólowych kręgosłupa lędźwiowego z objawami korzeniowymi utrzymano leczenie O. i zalecono jednorazowo G. 300 mg. Od kwietnia 2014 roku powódka leczyła się rehabilitacyjnie. W dniu 15 lipca 2014 roku lekarz rehabilitant zakończył leczenie rehabilitacyjne nie stwierdzając objawów korzeniowych i innych objawów uzasadniających dalsze leczenie rehabilitacyjne. Na pierwsze rehabilitacje powódka uczęszczała z małżonkami D., później sama.

(dokumentacja medyczna k. 33-35, k. 37, k. 40-46v, zeznania świadków: J. D. zapis rozprawy od 00:10:22 oraz k. 231 , B. D. zapis rozprawy od 00:26:05 oraz k. 231-232,

Powódka jest osobą samotną, w Ł. nie mieszkają jej bliscy. Mieszka z małżeństwem D., którzy użyczają jej pokoju w swoim mieszkaniu. Po powrocie ze szpitala małżeństwo D. sprawowało opiekę nad powódką. B. D. pomagał powódce we wszystkich czynnościach codziennych: robił zakupy, przygotowywał posiłki, sprzątał, pomagał w ubieraniu i czynnościach higienicznych, podawał basen, robił zastrzyki przeciwzakrzepowe. Pielęgniarka wykonywała zastrzyki przeciwbólowe. Kiedy B. D. nie było w domu, powódką opiekowała się J. D.. Powódka w nocy miała lęki, trzeba było z nią wtedy porozmawiać. Zdarzało się, że w ciągu dnia wzywane było pogotowie, bo powódka miała duszności. Powódka potrzebowała wsparcia, rozmowy, bo miała lęki i była załamana.

(zeznania świadków: J. D. zapis rozprawy od 00:10:22 oraz k. 231, B. D. zapis rozprawy od 00:26:05 oraz k. 231-232, zeznania powódki zapis rozprawy od 00:46:135 oraz k. 233)

Przed wypadkiem powódka leczyła się psychiatrycznie z rozpoznaniem organicznego zaburzenia nastroju. W okresie przed wypadkiem stan psychiczny powódki był stabilny. Po wypadku nastąpiło pogorszenie stanu psychicznego. Powódka w okresie zimowym boi się wychodzić z domu.

(dokumentacja medyczna k. 188-215 , k. 23)

Mimo prowadzonego leczenia powódka nadal odczuwa bóle pleców, biodra i promieniowanie do prawej nogi.

(zeznania powódki zapis rozprawy od 00:46: 13 oraz k. 233)

Wspólnota Mieszkaniowa ul. (...) w dniu 01 kwietnia 2013 roku zawarła z J. R. (1) umowę zlecenia w przedmiocie utrzymania czystości i porządku budynku oraz terenów przynależnych do Wspólnoty Mieszkaniowej Ogniskowa 18. Umowa została zawarta na okres od 01 kwietnia 2013 roku do 31 marca 2014 roku za miesięcznym wynagrodzeniem w kwocie 950 zł brutto. Do czynności związanych z likwidacją skutków zimy należało usuwanie śniegu, lodu, błota z chodników bezpośrednio przyległych do budynku, w przypadku dużych opadów śniegu miał być on odgarnięty najpóźniej do godziny 7.00, w przypadku opadów śniegu lub oblodzenia praca wykonywana miała być systematycznie na bieżąco aż do osiągnięcia stanu zapewniającego bezpieczeństwo poruszających się ludzi, w przypadku wystąpienia gołoledzi wymagane jest posypywanie piaskiem w celu uszorstnienia i bezpiecznego poruszania się mieszkańców.

(umowa k. 112-113, zakres czynności k. 114)

J. R. (2) sypał chodniki piaskiem rano, ewentualnie dzień wcześniej. Wspólnota nie pozwalała sypać chodników solą. Chodniki były odśnieżane na szerokość 3 płyt, w miejscu wypadku całe. Piasek przywoziła mu Wspólnota, narzędzia miał swoje. J. R. (2) nie prowadził działalności gospodarczej.

(zeznania świadka J. R. (2) zapis rozprawy od 00:33:57 oraz k. 247-248)

W dniu 2 września 2003 roku Wspólnota Mieszkaniowa (...) przy ulicy (...) zawarła z Administracją (...) sp. z o.o. w Ł. umowę administrowania nieruchomością przy ulicy (...). Zgodnie z § 1 ust. 2 umowy zarządca wykonuje czynności administrowania nieruchomością w imieniu i na rachunek wspólnoty. Wedle § 3 ust 1 pkt 4 umowy do obowiązków zarządcy należy nadzór nad utrzymaniem w należytym porządku i czystości terenu nieruchomości położonej w Ł. przy ulicy (...), chodnika wzdłuż nieruchomości i innych terenów, jeżeli taki obowiązek wynika z zawartych umów bądź z postanowień innych przepisów.

(umowa administrowania k. 108-111)

Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna w W. udzielało ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialności cywilnej Administracji (...) sp. z o.o. w Ł., a także Wspólnocie Mieszkaniowej Ogniskowa 18 w okresie od 01 maja 2013 roku do 30 kwietnia 2014 roku, o numerze polisy (...).

(polisa Administracji- k. 130- 134, polisa Wspólnoty- w aktach szkody)

Pismem z dnia 21 sierpnia 2014 roku powódka zgłosiła (...) sp. z o.o. szkodę żądając wypłaty 80000 zł tytułem zadośćuczynienia, 600 zł kosztów leczenia i 3876 zł kosztów opieki osób trzecich w terminie 30 dni. Pismami z dnia 09 października 2014 roku ubezpieczyciel potwierdził otrzymanie od AN zgłoszenia szkody. Pismem z dnia 20 października 2014 roku powódka zgłosiła Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w W. szkodę żądając wypłaty 80000 zł tytułem zadośćuczynienia, 600 zł kosztów leczenia i 3876 zł kosztów opieki osób trzecich w terminie 30 dni. Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna w W. pismem z dnia 18 listopada 2014 roku stwierdziło brak podstaw od uznania roszczenia powódki. Analiza dostarczonej dokumentacji nie wykazała adekwatnego związku zgłoszonego wypadku z nienależytym działaniem ubezpieczonego (Wspólnoty).

(bezsporne, zgłoszenie szkody k. 50-53 , pismo k. 24-24v, k. 25-29v , pisma pozwanego w aktach szkody)

Koszt 1 godziny opieki opiekunki (...) w okresie od lipca 2009 roku w dniu powszednie wynosił 9,50 zł, w soboty, niedziele i święta stawka była podwójna.

(niesporne oraz zaświadczenie k. 31)

W następstwie wypadku z dnia 22 stycznia 2014 roku powódka doznała stłuczenia kręgosłupa lędźwiowo- krzyżowego i złamania obu gałęzi lewej kości łonowej, powodującego stały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 5%. Nie stwierdzono żadnych ograniczeń w ruchomości kręgosłupa. Zakres cierpień fizycznych powódki w związku z doznanymi w wypadku obrażeniami narządów ruchu był umiarkowany i wiązał się z doznawanym bólem, koniecznością pozostawania przez 6 tygodni w łóżku, chodzeniem przy pomocy kul bez możliwości prawidłowego obciążania chorej kończyny, zabiegami i ćwiczeniami usprawniającymi, ograniczeniami w sprawności. Dolegliwości bólowe wymagające systematycznego stosowania leków trwały przez okres pierwszego miesiąca po wypadku. Później, do pół roku od wypadku, przyjmowała sporadycznie leki. W czasie systematycznego przyjmowania leków przeciwbólowych i przeciwzapalnych ich koszt mógł się zamknąć w kwocie 40 zł w ciągu pierwszego miesiąca, później okraczyć do 10-20 zł miesięcznie i trwać do pół roku od wypadku. Koszt leku przeciwzakrzepowego C. 0,4 20 amp wynosi około 20,48 zł. Pomoc innych osób potrzebna była powódce w wymiarze 8 godzin dziennie przez 6 tygodni po wypadku, następnie przez dalsze 2 miesiące w wymiarze 4 godzin dziennie. W kolejnym miesiącu potrzebna pomoc powódce była w wymiarze 2 godzin dziennie. Rokowania na przyszłość u powódki są dobre- odzyskała pełny zakres ruchomości lewego stawu biodrowego; utrzymujące się jeszcze niewielkie dolegliwości są związane z występującymi u niej wcześniej zmianami zwyrodnionymi i zniekształcającymi w obrębie kręgosłupa i kończyn dolnych.

(opinia biegłego ortopedy k. 178-180)

W zakresie neurologicznym, powódka doznała zespołu bólowego kręgosłupa lędźwiowego po przebytych złamaniu kości łonowej lewej, który nie stanowi uszczerbku na zdrowiu (w świetle poz. 94c tabeli stanowiącej załącznik do rozp. (...) z 18.12.2002 roku w sprawie szczegółowych zasad orzekania...) W okresie leczenia poniżej 6 miesięcy występował zespół bólowy kręgosłupa lędźwiowego z promieniowaniem do prawej kończyny dolnej i objawami korzeniowymi. Zakres cierpień fizycznych i psychicznych powódki w pierwszym miesiącu po wypadku był dużego stopnia. Powódka wymagała opieki osób trzecich przez 4 tygodnie średnio 10 godzin dziennie, w kolejnym miesiącu w wymiarze 4 godzin dziennie. Powódka stosowała leki: C. 40 mg 20 amp – 25 zł, Z. 30 tbl – 26 zł, O. 75 mg 20 amp – 52,20 zł, D. 2 op – 25,60 zł, G. 300 mg 100 tbl – 36 zł, M. 10 amp – 54 zł, M. 3 amp – 30 zł, łącznie 248,80 zł. Powódka obecnie stosuje maści i żele O. doraźnie, który 1 opakowanie wynosi około 12 zł. Stan zdrowia powódki z oceny neurologa jest dobry. Nie stwierdza się objawów ogniskowych z (...) i objawów korzeniowych ze strony kręgosłupa. Odczuwane dolegliwości bólowe kręgosłupa wymagają okresowego leczenia rehabilitacyjnego. Stwierdzone objawy korzeniowe wycofały się. Z punktu widzenia neurologa, proces leczenia został zakończony kiedy ustąpiły objawy. Jeżeli po tym okresie występują dolegliwości bólowe to one już będą spowodowane schorzeniami samoistnymi. Nie można wykluczyć, że w miejscu złamania może dojść do wystąpienia zmian zwyrodnieniowych, które w późniejszym okresie mogą dawać objawy bólowe.

(opinia biegłego neurologa: podstawowa k. 139-141 , pierwsza uzupełniająca a k. 221 , druga uzupełniająca zapis rozprawy od 00:11:40 oraz k. 246-247)

Z punktu widzenia psychiatrycznego, u powódki skutek zdarzenia nastąpiło pogorszenie stanu psychicznego. Powódka przed wypadkiem leczyla się psychiatrycznie z powodu organicznych zaburzeń nastroju. Bezpośrednio przed wypadkiem jej stan określono jako stabilny. Po wypadku powódka otrzymała dodatkowy lek uspokajaczy Z. S.. Uszczerbek na zdrowiu powódki wynosi 1%. Zakres cierpień psychicznych w początkowym okresie był znaczny, a następnie umiarkowany. Z punktu widzenia psychiatry powódka nie wymagała pomocy osób trzecich. Kosz wypisanego po wypadku leku Z. wynosił 22 zł.

(opinia biegłego psychiatry: podstawowa k. 157-160 , uzupełniająca k. 225-226)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Powództwo było zasadne w przeważającej części.

Na wstępie należy podkreślić istotną okoliczność, iż pozwany ubezpieczyciel ubezpieczał w zakresie odpowiedzialności oc zarówno Administrację (...) sp. z o.o. w Ł., jak i Wspólnotę Mieszkaniową nieruchomości przy ulicy (...) w Ł.. Wobec tego istotne było ustalenie, z odpowiedzialnością którego z tych dwóch podmiotów powódka wiązała odpowiedzialność pozwanego zakładu. Otóż w obu wezwaniach przedsądowych (skierowanym do Administracji- pismo z 21.08.2014 r- k. 50 i nast. oraz do pozwanego- pismo z 20.10.2014 r- k. 25) powołano się na obowiązek właściciela zimowego utrzymania chodnika, wynikający z ustawy z 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jednocześnie jednak wskazując w nich, jako odpowiedzialnego za szkodę, zarządcę nieruchomości, tj. Administrację (...) sp. z o.o. w Ł., a przez to także pozwany zakład ubezpieczeń. Wreszcie w pozwie zaznaczono (k. 8), że obowiązek zimowego utrzymania chodnika należy do Wspólnoty, zarządzanej przez Administrację, która to Administracja ma zawarte ubezpieczenie w zakresie oc z pozwanym. Reasumując, nie może być wątpliwości, że już od pierwszego wezwania (z 21.08.2014 roku) powódka domagała się odszkodowania od Administracji (i pozwanego zakładu, jako jej ubezpieczyciela), nie zaś od Wspólnoty (i pozwanego zakładu, jako jej ubezpieczyciela). Analiza akt szkodowych (przykładowo decyzji odmownej z 9 października 2014 roku) wskazuje natomiast na to, że pozwany ubezpieczyciel likwidował szkodę przyjmując, jako odpowiedzialnego za szkodę Wspólnotę, nie zaś Administrację. Nie ma to jednak znaczenia ani z punktu widzenia zasadności roszczenia zgłoszonego w pozwie w tej sprawie z uwagi na to, że w świetle przepisów oba te podmioty są odpowiedzialne za szkodę wyrządzoną powódce (o czym niżej), ani też z punktu widzenia terminu, od jakiego biegną odsetki, gdyż pozwany znajdował się w opóźnieniu już w chwili zakończenia postępowania likwidacyjnego, skoro zgłoszenie szkody obejmowało, jako odpowiedzialnego za szkodę, Administrację, a więc mimo to, że pozwany błędnie przeprowadził to postępowanie przyjmując, że odpowiedzialnym za szkodę jest Wspólnota.

Podstawą prawną odpowiedzialności Administracji (...) sp. z o.o. za szkodę, jakiej doznała powódka, jest przepis art. 415 k.c., zgodnie z którym kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia w związku z zapisami art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. z dnia 13 września 2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 1399), § 4 ust. 2 pkt 3 regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Ł. oraz w zw. z 3 ust 1 pkt 4 umowy z dnia 02 września 2003 roku administrowania nieruchomością przy ulicy (...). Stosownie do § 3 ust 1 pkt 4 umowy o administrowanie nieruchomością do obowiązków zarządcy należy nadzór nad utrzymaniem w należyтым porządku i czystości terenu nieruchomości położonej w Ł. przy ulicy (...), chodnika wzdłuż nieruchomości i innych terenów, jeżeli taki obowiązek wynika z zawartych umów bądź z postanowień innych przepisów. Administracja odpowiada z mocy ustawy za szkody zaistniałe wskutek niewypełnienia obowiązku przeciwdziałania zimie. Zgodnie bowiem z art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. z dnia 13 września 2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 1399) właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż nieruchomości, przy czym za taki chodnik uznaje się wydzieloną część drogi publicznej służącą dla ruchu pieszego położoną bezpośrednio przy granicy nieruchomości; właściciel nieruchomości nie jest obowiązany do uprzątnięcia chodnika, na którym jest dopuszczony płatny postój lub parkowanie pojazdów samochodowych. Za właścicieli nieruchomości zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy rozumie się natomiast także współwłaścicieli, użytkowników wieczystych oraz jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomością. Wedle art. 2 ust. 2a ustawy jeżeli obowiązki wskazane w ustawie mogą jednocześnie dotyczyć kilku podmiotów spośród wskazanych w ust. 1 pkt 4, obowiązany do ich wykonania jest podmiot lub podmioty faktycznie władające nieruchomością. W takim przypadku podmioty, o których mowa w ust. 1 pkt 4, mogą w drodze umowy zawartej w formie pisemnej, wskazać podmiot obowiązany do wykonania obowiązków wynikających z ustawy. Rada gminy, po zasięgnięciu opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, uchwała regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, który określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące wymagań w

zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujących uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego. Zgodnie z § 4 ust. 2 pkt 3 regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Ł. właściciele nieruchomości zobowiązani są do uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z tych części nieruchomości, które służą do użytku publicznego.

Do wypadku w dniu 22 stycznia 2014 roku doszło bezsprzecznie wskutek nienależytego wykonywania obowiązków w zakresie uprzątnięcia z opadów śniegu z terenu wokół bloku. Wskutek braku należytej staranności Administracji powódka przewróciła się na oblodzonej i nieodśnieżonej nawierzchni doznając poważnych obrażeń. Nie budzi także wątpliwości Sądu, iż istnieje adekwatny związek przyczynowy pomiędzy zawinionym zachowaniem, a uszczerbkiem na zdrowiu jakiego doznała powódka. Pozwany jako podmiot ubezpieczający sprawcę zdarzenia ponosi zatem odpowiedzialność za jego następstwa wobec powódki. Zgodnie z art. 822 § 1 i 4 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel jest zobowiązany do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony, zaś uprawniony do odszkodowania może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela.

Należy również wskazać, iż w niniejszej sprawie nie nastąpiło powierzenie przez Administrację (zresztą także przez Wspólnotę) odśnieżania i usuwania śliskości profesjonalnemu podmiotowi trudniącemu się oczyszczaniem i konserwacją terenu w trybie art. 429 k.c. Jako dowód złożono wyłącznie umowę zlecenia zawartą pomiędzy Wspólnotą, a J. R. (1), który nie był profesjonalnym podmiotem i nie prowadził działalności gospodarczej, a zatem nie doszło do zwolnienia się z odpowiedzialności przez Wspólnotę, a tym bardziej przez Administrację, która po pierwsze nie zawarła żadnej umowy o charakterze zwalniającym ją z odpowiedzialności w ramach art. 429 kc, a umowa zawarta ze Wspólnotą nie ma żadnego skutku z punktu widzenia wyłączenia odpowiedzialności Administracji w ramach art. 429 kc (pomijając już uwagę poczynioną wyżej co do skuteczności zwolnienia się w oparciu o tę umowę przez samą Wspólnotę).

Stosownie do treści art. 445 § 1 k.c., w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. W orzecznictwie wskazuje się na potrzebę poszukiwania obiektywnych i sprawdzalnych kryteriów oceny jego wysokości. Do podstawowych kryteriów oceny w tym zakresie zalicza się stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych, trwałość obrażeń, prognozy na przyszłość, wiek poszkodowanego, skutki w zakresie życia osobistego oraz zawodowego, konieczność wyrzeczenia się określonych czynności życiowych, korzystania z pomocy innych osób, czy wreszcie stopień przyczynienia się poszkodowanego i winy sprawcy szkody (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 czerwca 1968 roku, I PR 175/68, OSNCP 1968, nr 2, poz.37 oraz w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej z dnia 8 grudnia 1973 roku, III CZP 37/73, OSNCP 1974, nr 9, poz.145). Biorąc pod uwagę skutki zdarzenia na zdrowiu powódki, ustalone w oparciu o opinie biegłych i zeznania świadków oraz przesłuchanie powódki, w ocenie Sądu Rejonowego, kwota zadośćuczynienia jest uzasadniona co do wysokości 16.000 zł. Powódka doznała uszczerbku w sferze fizycznej. Zdarzenia skutkowało stłuczeniem kręgosłupa lędźwiowo – krzyżowego i złamaniem obu gałęzi lewej kości łonowej powodującym wystąpienie zespołu bólowego kręgosłupa lędźwiowego po przebytych złamaniu kości łonowej lewej. Ponadto, skutkowało wystąpieniem dolegliwości bólowych, koniecznością leżenia przez 6 tygodni, następnie chodzenia przy pomocy kul, zażywania leków i korzystania z pomocy innych osób, odbyciem leczenia i rehabilitacji. Wypadek dotknął również sfery psychicznej powódki, powodując pogorszenie jej stanu psychicznego. Uszczerbek na zdrowiu powódki wyniósł 6%. Jakkolwiek dolegliwości ocenianych przez biegłą neurolog nie można było zakwalifikować jako uszczerbku w rozumieniu tabeli, gdyż ze względu na okres dolegliwości nie przekraczał on 6 miesięcy (opinia ustna uzupełniająca biegłej neurolog- k. 247), to jednak dolegliwości w sferze neurologicznej także zostały przez Sąd uwzględnione, jako wpływające na wysokość należnego zadośćuczynienia.

Jak stanowi art. 444 § 1 k.c., w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu szkody. Jak wynika z opinii biegłego ortopedy powódka wymagała pomocy osób trzecich przez okres 6 tygodni po 8 godzin dziennie, następnie przez okres 2 miesięcy po 4 godziny dziennie i przez okres 1 miesiąca po 2 godziny dziennie, tj. 636 godzin, a jak wynika z zeznań świadków i powódki, pomoc taka była jej faktycznie udzielana przez małżonków D.. Przy przyjęciu stawki 9,50 zł za godzinę pomocy (niesporna) żądanie

powódki zasądzenia odszkodowania z tego tytułu było zasadne w całości co do kwoty 3876 zł. Ustalony przez biegłego okres opieki przewyższał żądanie pozwu (636 godzin x 9,50 zł/h = 6042 zł), zaś Sąd nie mógł orzec ponad żądanie pozwu.

W ocenie Sądu zasadne było również żądanie zwrotu kosztów leków przeciwbólowych w wysokości 30 zł za 3 amp M. i O. 75 mg 20 amp w wysokości 52,20 zł. Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne – art. 6 k.c. Powódka nie udowodniła poniesionych kosztów wykonywania jej zastrzyków przez pielęgniarkę ani nie żądała zwrotu kosztów innych leków niż przeciwbólowe. Powódka domagała się kwot po 300 zł ze ściśle określonych tytułów, a więc kosztu wykonania zastrzyków przez pielęgniarkę (co nie została w żaden sposób wykazane) oraz kosztu leków przeciwbólowych, przyjmowanych poprzez iniekcje, przy czym z leków wskazywanych w postępowaniu, były to wyłącznie leki M. i O..

Co do żądania odsetek, należy wskazać, że powódka domaga się ich po upływie 30 dni od 7 października 2014 roku, a więc od 6 listopada 2014 roku, przyjmując, że w dniu 7 października 2014 roku Administracja przekazała pozwanemu wezwani do zapłaty z 21.08.2014 roku. Żądanie to było uzasadnione. Pozwany tej okoliczności nie zakwestionował (podniósł jedynie zarzut, że odsetki należą się od dnia wyrokowania i to tylko co do zadośćuczynienia), wobec czego, w związku z potwierdzeniem przez pozwanego już w dniu 9 października 2014 roku otrzymania zgłoszenia szkody (pismo z tej daty- w aktach szkody), Sąd uznał okoliczność wezwania pozwanego do zapłaty w dniu 7 października jako niesporną (art. 230 kpc). Dodać należy, że oba wezwania do zapłaty obejmowały kwoty, jakie następnie zostały objęte pozwem (w przypadku zadośćuczynienia były to nawet kwoty wyższe). Z uwagi na wyodrębnienie od 01 stycznia 2016 roku odsetek ustawowych za opóźnienie, w wyroku odpowiednio rozdzielono okresy, za jakie zasądzono odsetki.

Jeżeli chodzi o koszty procesu, sąd obciążył nimi strony stosownie do wyniku procesu (art. 100 zd. 1 kpc). Powódka poniosła koszty wynagrodzenia pełnomocnika w kwocie 2400 zł. Pozwany poniósł koszty 3200 zł (2400 zł wynagrodzenie pełnomocnika i 800 zł zaliczka na biegłych). Łącznie koszty stron wyniosły 5600 zł. Powódka wygrała w 81% (zasądzono kwotę 19958,20 zł, zaś powódka domagała się kwoty 24.476 zł (24000 zł zadośćuczynienie, 3876 zł i 600 zł odszkodowanie). Powódka winna zatem ponieść 19% sumy kosztów stron, tj. 1064 zł, a poniosła o 1336 zł więcej.

Jeżeli chodzi o koszty sądowe, wyniosły one łącznie 2087,39 zł i złożyły się na nie: opłata od pozwu 1224 zł oraz wynagrodzenia biegłych (łącznie 863,39 zł): 69,94 zł (k. 235), 31 zł (postanowienie z 21.09.2017 roku), 150 zł (k. 235), 612,45 zł (k. 184). Sąd obciążył tymi kosztami strony także stosownie do wyniku postępowania (art. 113 ust. 1 i 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych).